

Keď nám zobrali nášho posledného kráľa

Suzanne Pearson

10. februára 2020 ✝ *História*

Silueta súčasnej rakúskej umelkyne Josefine Allmayerovej ukazuje Kráľovnú pokoja, ako utešuje cisára mieru, keď v hlbokom zármutku stojí nad hrobmi svojich verných hrdinov. Okrem mieru mali Panna Mária vo Fatime a cisár Karol ešte jednu oveľa vážnejšiu starosť: **spásu duší**. Keď Božia Matka v prvej časti svojho posolstva ukázala peklo, chcela zdôrazniť, že neexistuje väčšie zlo ako hriech, a väčšie nebezpečenstvo, než stráviť večnosť v pekelných ohňoch. Toto duchovné nebezpečenstvo si hlboko uvedomoval aj blahoslavený Karol, ktorého nesmierne trápilo zomieranie miliónov ľudí. Keďže si hlboko uvedomoval, akým pokušeniam musia byť vystavení jeho vyčerpaní a hladní ľudia, nakoľko to len bolo možné, snažil sa zlepšiť svojim vojakom na fronte morálne ovzdušie a pri každej možnej príležitosti im umožňoval účasť na svätej omši a prijímanie sviatostí.

Matku Božiu a blahoslaveného Karola spájala taktiež ďalšia spoločná obava, keď hľadeli do budúcnosti. Cisár nemohol vedieť, že Panna Mária vo svojom fatimskom posolstve zjavila, že Rusko bude nástrojom, ktorý Boh použije na potrestanie celého sveta, ak sa ľudia odmietnu odvrátiť od hriechu a nevyužijú prostriedky, ktoré ponúkla.

Cisár Karol, ktorý v tej dobe bol jedným zo svetových lídrov, videl hrozbu, ktorou sa Rusko stane pre celú Európu. Varoval svojich spojencov a protivníkov, aby uzavreli mier, pretože ich skutočný nepriateľ leží na Východe. Keď sa nemeckí vojenský velitelia vo svojej krátkozrakosti rozhodli poslať Lenina v zapečatenom vagóne zo Švajčiarska späť do Ruska, aby tam vyvolal revolúciu a takto vyradil z boja Rusko, jedného zo svojich nepriateľov, Karol odmietol pustiť vlak cez Rakúsko, jednak preto, že by to bola nespravodlivosť voči ruskému ľudu, ale aj preto, lebo vedel, že len čo sa komunizmus udomáčni v Rusku, rýchlo sa rozšíri do ďalších krajín. Panna Mária vo svojom poslednom zjavení deťom povedala: „Vojna sa skončí a vojaci sa čoskoro vrátia do svojich domovov.“

Vo svojom posolstve z 13. júla 1917 však taktiež varovala, že pokiaľ ľudia neprestanú urážať Boha a nesplnia to, čo prikazuje, vypukne ďalšia, horšia vojna a Rusko bude šíriť svoje bludy do celého sveta. Niekoľko dní po svojom poslednom zjavení 13. októbra 1917 a po veľkom zázraku Slnka sa komunisti ujali moci v Rusku. Spoločnou črtou programov Panny Márie vo Fatime a blahoslaveného Karola je uznávanie primátu Svätého Otca. Rímsky veľkňaz zohráva veľkú úlohu v mierovom pláne Panny Márie, rovnako ako v pláne cisára Karola. Ako vládca katolíckeho konfesijného štátu považoval rakúsko-uhorský panovník za svoju prvoradú povinnosť dodržiavať Božie práva a na druhom mieste naplno slúžiť pozemskému a duchovnému dobru svojho ľudu.

Verejne uznával a rešpektoval pápeža ako Kristovho vikára, podriaďoval sa mu vo veciach viery a morálky a bol pripravený brániť ho zo všetkých svojich síl. Táto spolupráca medzi katolíckou ríšou a katolíckou cirkvou bola hlavným dôvodom, pre ktorý Kristovi nepriatelia využili všetky možné prostriedky, aby padla. Pokúšali

sa vyvolať rozdelenie medzi etnickými skupinami impéria, pokúšali sa podnieť revolúciu znútra a usilovali sa udržať vojnu tak dlho, aby ich taktika mala úspech.

Medzitým spustili zúrivú propagandistickú kampaň proti samotnému cisárovi dúfajúc, že ho zdiskreditujú v očiach jeho ľudu. V priebehu dvoch rokov sa im prostredníctvom nepretržitej palby lží a narážok podarilo zmeniť obraz panovníka, ktorého väčšina jeho ľudí milovala, na obraz človeka, ktorého schopnosti, česť, integrita a vlastenectvo vyvolávali pochybnosti a boli terčom posmechu. Tvrdohlavosť všetkých ostatných bojujúcich strán sledujúcich len svoje totálne víťazstvo, poskytovala potrebný čas tým, ktorí sa snažili destabilizovať impérium znútra. Karolov ľud bol uzímaný, hladný, demoralizovaný a zúfalý.

Keď sa spojenci zaviazali, že splnia aspirácie vystaľovalcov v nádeji, že zo zvyškov Rakúsko-Uhorska vytvoria nové národné štáty, domáca revolúcia v spojení s vyčerpanosťou armády na bojisku nakoniec viedla ku katastrofe, ktorej sa Karol márne snažil zabrániť. Vojna bola prehratá a impérium sa rozpadlo. Habsburská monarchia bola zvrhnutá a jej mladý vládca Karol bol nútený abdikovať.

Napriek všetkej láske, ktorú prejavoval voči svojmu ľudu – tvoriac inovatívne a nápadité sociálne programy, navštevujúc ich osobne v ich dedinách a mestách, aby im súcítne načúval a spoločne s nimi prežíval ich starosti a obetavo poskytoval svoje vlastné prostriedky na zmiernenie ich rastúcich ťažkostí, ako aj všetko dobro, čo pre nich hodlal urobiť po obnovení mieru – toto knieža pokoja, tento milujúci otec svojho ľudu bol donútený opustiť krajinu a odísť do vyhnanstva, pričom všetok jeho majetok mu bol ukradnutý a on so svojou rodinou zostal úplne chudobný.

Blahoslavený Karol nikdy neobviňoval svoj ľud za to, že ho v tomto bolestnom období porážky a núdze odmietol. Hlboko ho dojímalo, že tak dlho a tak trpezlivo znášali svoje utrpenie. Bývalý cisár a jeho rodina sa uchýlili do Švajčiarska. Aj keď bol blahoslavený Karol zbavený moci, stále cítil zodpovednosť za národy, ktoré mu Boh zveril. Podarilo sa mu vziať so sebou niekoľko rodinných šperkov, ktoré chcel jednotlivo predávať, aby takto živil svoju manželku a deti počas ich vyhnanstva, ale pri tom všetkom mu nedalo, aby z týchto prostriedkov nepomáhal aj svojim bývalým poddaným, ktorí celí zúfalí chodili za ním a prosili ho o pomoc. Dokonca posielal pomoc chudobným do Ruska, ktorí trpeli pod jarmom komunizmu.

Chodili za ním s prosbou o radu ľudia z Rakúska zo všetkých spoločenských vrstiev. Medzitým pracoval na tom, aby Rakúsko nebolo pohltené Nemeckom a pripravoval plány na novú konfederáciu národov povodia Dunaja, o ktorej dúfal, že sa skôr alebo neskôr zjednotí pod jeho žezlo.

Nestabilita vládla na celom území, ktoré bolo jeho impériom. Odkedy odišiel, trpelo Maďarsko pod komunistickým režimom Bélu Kúna, Bielym terorom a inváziou Rumunska. Návštevníci z Maďarska ho stále častejšie a naliehavejšie prosili, aby sa pokúsil získať späť svoje kráľovstvo. V tom čase sa nevedelo, že pápež Benedikt XV. bol jedným z najsilnejších hlasov, ktoré žiadali jeho návrat. Benedikt považoval katolícku ríšu za ochranu pred prenikaním ateistického komunizmu do zvyšku Európy.

Naliehavé výzvy pápeža mali veľkú odozvu u katolíckeho panovníka a posilnili jeho vedomie bremena zodpovednosti, ktoré korunovačnou prísahou vzal na seba. Kráľ Karol sa v roku 1921 dvakrát vrátil do Maďarska za nadšeného jasotu ľudí a s prísľubom podpory Francúzska. Bol však zradený, jeho snahy boli neúspešné, ba víťazní spojenci ho odsúdili ako narušiteľa mieru. Nikdy sa nezmiňoval o tom, žeby Svätý otec mal niečo spoločné s jeho rozhodnutím vrátiť sa do Maďarska. Nechcel, aby Svätá stolica bola spájaná

s neúspechom, za ktorý sám niesol zodpovednosť i znášal trest.

Bol zatknutý a jeho vlastný národ ho vydal Britom. Bol vykázaný na ďaleký portugalský ostrov Madeira, kde zomrel v roku 1922. Jeho telo dodnes odpočíva v portugalskej zemi, v krajine, o ktorej Panna Mária povedala, že je v nej „dogma viery vždy zachovávaná.“

Súvislosť s fatimským posolstvom

Resenský biskup Rudolf Graber z Nemecka, ktorý sa usilovne venoval zjaveniam vo Fatime a kauze blahorečenia cisára Karla, bol jedným z prvých, ktorý výslovne zdôrazňoval ich vzájomnú prepojenosť. V roku 1960 povedal: *„Boží služobník Karol je s Fatimou spojený nielen svojím úsilím o mier, ale aj myšlienkou odčinenia hriechov. Svojou smrťou, päť rokov po zjaveniach Matky Božej vo Fatime, splnil posledné jej posolstvo o pokání.“* Keď sa toľká pozornosť venuje tomu, čo by mal Svätý otec urobiť, aby splnil požiadavky Panny Márie, ľahko zabúdame, že **každý z nás má dôležitú úlohu** pri jeho duchovnej podpore prostredníctvom našich modlitieb a obetí.

Od každého z nás Panna Mária žiada: každodenný ruženec, päť prvých sobôt, modlitba za hriešnikov, pokánie, modlitba, osobné obety a verné plnenie povinností svojho stavu. Sestra Lucia objasnila tento posledný bod v roku 1943, keď citovala nášho Pána, ktorý jej povedal: *„Obeta vyžaduje, aby každý človek plnil povinnosti svojho stavu a zachovával môj zákon. Toto je pokánie, ktoré teraz hľadám a vyžadujem.“* Pri snahe o čo najdokonalejšie splnenie týchto nebeských požiadaviek sme nemohli mať lepší vzor ako blahoslaveného Karola. V jednom ohľade bol jeho životný stav stavom, v ktorom žije väčšina ľudí: bol oddaným manželom a milujúcim otcom.

V roku 1911 sa oženil s princeznou Zitou z Bourbon-Parmy a Boh požehnal ich manželstvo ôsmimi deťmi, z ktorých posledné sa narodilo dva mesiace po jeho smrti. Cisárovná Zita neskôr opísala ich manželstvo takto:

„V tejto atmosfére vrúcnej lásky, nezlomnej dôvery, bezvýhradnej čestnosti, dôvernej bezpečnosti a vzájomného rešpektu bolo naše manželstvo mimoriadne šťastné. Boží služobník bol verným, milujúcim, dobrým, trpezlivým, nežným a ohľaduplným manželom.“

„Všetko sme prežívali spolu: radosť a smútok, strach a obavy, nádej a šťastie. Tvrdé rany nás ranili spoločne, obaja sme nimi trpeli. Boží služobník považoval svoju rodinu za Noemovu archu, ktorú mu dal Boh vo svojej nekonečnej добрote. V nej nachádzal útočisko, vzpruhu, získaval novú silu pre ťažkú cestu svojho života.“

„Jeho rodina bola tu na zemi jeho najväčšou radosťou; vždy ju chcel mať pri sebe a snažil sa láskavou ale pevnou rukou viesť svoje deti a mňa stále bližšie k Bohu. ...Mimoriadne miloval svoje deti; bol šťastný a hlboko vďačný Bohu za každé, ktoré mu poslal. Najväčšmi ho trápilo, keď bol od nás odlúčený! Keď bol s nami, skutočne prekvital. Počas všetkých týchto rokov a napokon na Madeire mi často hovoril:

„Neviem si predstaviť, že by na zemi ešte existovali iní manželia, ktorí by sa tak mali radi ako my!“ A posledné slová, ktoré mi povedal na smrteľnej posteli, boli: „Milujem ťa nekonečne! V Ježišovom srdci sa znova stretneme!“ Na rozdiel od nás ostatných bol Karol hlavou štátu a vládol v jednej z najdôležitejších krajín sveta. Je paradoxné, že práve v tejto roli nám môže azda najviac pomôcť. Prečo? Vysvetlím.

Väčšina z nás dostáva najhlbšiu morálnu výchovu v detskom veku. Učíme sa, ako byť dobrým dieťaťom, dobrým študentom. „Cti svojho otca a svoju matku“ je pravdepodobne najdôležitejšie prikázanie nášho detstva pričom je zdôrazňované, že sa to vzťahuje aj na ďalšie authority. Byť čestný a poslušný, úprimný, skromný, učenív, nežný, trpezlivý, láskavý, odpúšťajúci a túžiaci robiť radosť ostatným, najmä nadriadeným, znamená dosiahnuť vrchol čnosti v živote dieťaťa.

Čo sa však stane, keď deti vyrastú? Čo keď sa z veriaceho mladého muža alebo ženy stane osoba, ktorú ostatní ľudia musia ctiť a poslúchať? Čo keď sa z nej stane autorita – či už kňaz, rehoľník alebo laik – zodpovedná za správanie ostatných, ktorá musí prikazovať, odmeňovať a trestať? Autorita, ktorá musí prijímať srdcervúce rozhodnutia, rozpoznať, čo si vyžaduje cnosť, a potom konať s odvahou, ochotná znášať vinu za výsledok?

Neexistuje program, ktorý by nás naučil týmto dospelým cnostiam, ktoré musíme nadobudnúť bez toho, aby sme pritom stratili cnosti nadobudnuté v detstve. Tento deficit vo výchove azda vysvetľuje, prečo sa toľko rodičov podvoľuje prianiam svojich detí z obavy, aby nevyzerali príliš tvrdí v situáciách, keď by bolo čestnejšie, aby uplatňovali svoju autoritu. To je jeden z dôvodov, prečo je toľko nekvalitných odborníkov, prečo je vláda taká neefektívna.

Zatiaľ čo málokto z nás bude stáť na čele štátu, väčšina z nás má zodpovednosť za vedenie iných, či už sú to naše deti, naši študenti alebo podriadení na pracovisku. Blahoslavený Karol nám vo svojej vysokej pozícii dáva mimoriadne jasný obraz o tom, ako tieto silné, dospelé cnosti vyzerajú v praxi. Podľa svedectva cisárovnej Zity, jej manžel starostlivo rozlišoval medzi dôstojnosťou súvisiacou s úradom, ktorý zastával, a pokorou, s ktorou prijímal osobné urážky. Počas búrlivých dní, keď sa jeho ríša rozpadala, začali Karola zrádzať jeho najbližší spolupracovníci, z ktorých mnohí sa práve vďaka jeho добрôte stali členmi kráľovského dvora a požívali všetky pocty s tým spojené.

O. Maurus Carnot, švajčiarsky kňaz, ktorý s ním súcitil, sa ho snažil utešiť. „Už som každému všetko odpustil,“ povedal Karol. Niektorí sa ho opýtal, že keby sa mu podaril návrat k moci, ako by sa vysporiadal so zradcom, ktorý by sa mohol potom odvolávať na toto jeho odpustenie. Karol vysvetlil: „Ako kresťan som mu, samozrejme, zo srdca odpustil. Ale ako kráľ by som ho musel potrestať.“ Karol, spravodlivý vládca, sa však vždy, kedykoľvek len mohol, snažil zmieriňovať tvrdé rozsudky a prejavovať milosrdenstvo.

pokračovanie v 3. časti

I. časť: <http://christianitas.sk/blahoslaveny-karol-i-habsbursky-a-fatima/>

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/ked-nam-zobrali-nasho-posledneho-krala/>